

KANSALAI SPULSSI 13_2021

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta nopealla aikataululla toistaiseksi toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin.

Kysely toteutetaan verkkokyselynä kolmen viikon välein. Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2021 kolmannentoista tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoima-tutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen ja suomalaisten matkailututkimukseen ajalla 27.7. – 5.9.2021 vastanneista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otoksessa oli yhteensä 2 596 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-taulukoina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna maanantaina. Suurin osa vastauksista saatiin ensimmäisten kolmen vuorokauden kuluessa.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2021

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	13. - 18.1.	2 428	1 187	48,9
2. kierros	3. - 8.2.	2 578	1 343	52,1
3. kierros	24.2. - 1.3.	2 840	1 510	53,2
4. kierros	17.3. - 22.3.	2 850	1 465	51,4
5. kierros	7. - 12.4.	2 625	1 287	49,0
6. kierros	28.4. - 3.5.	2 768	1 292	46,7
7. kierros	19. - 24.5.	2 756	1 261	45,8
8. kierros	9. - 14.6.	2 749	1 285	46,7
9. kierros	30.6. - 5.7.	2 779	1 246	44,8
10. kierros	4. - 9.8.	2 686	1 288	48,0
11. kierros	25. - 30.8.	2 633	1 274	48,4
12. kierros	15. - 20.9.	2 633	1 192	45,3
13. kierros	6. - 11.10.	2 596	1216	46,8

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella huomattavasti aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20 – 34 -vuotiaat. Aineistossa on havaittavissa koulutukseen liittyvä osallistumattomuuden trendi, joka näkyy siinä, että perusasteen varassa olevat vastasivat hieman heikommin kuin korkea-asteen koulutuksen omaavat. Tämä trendi vaikuttaisi korostuvan verkkotiedonkeruussa.

Painotus

Vastausaineisto (1 216 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 – vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin elokuun puolenvälin tietoja (4 060 914 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 060 914 / 1 216. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-taulukossa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulsssi 13_2021 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 596	1 216	46.8
Sukupuoli			
Mies	1322	532	40.2
Nainen	1274	678	53.2
Muu		6	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	78	37	47.4
20-24 -vuotiaat	143	50	35.0
25-29 -vuotiaat	160	63	39.4
30-34 -vuotiaat	206	70	34.0
35-39 -vuotiaat	170	84	49.4
40-44 -vuotiaat	193	88	45.6
45-49 -vuotiaat	213	93	43.7
50-54 -vuotiaat	220	114	51.8
55-59 -vuotiaat	243	130	53.5
60-64 -vuotiaat	313	169	54.0
65-69 -vuotiaat	338	188	55.6
70-74 -vuotiaat	319	130	40.8
Maakunta			
Etelä-Karjala	47	17	36.2
Etelä-Pohjanmaa	99	46	46.5
Etelä-Savo	67	34	50.7
Kainuu	31	12	38.7
Kanta-Häme	64	30	46.9
Keski-Pohjanmaa	34	11	32.4
Keski-Suomi	133	62	46.6
Kymenlaakso	64	22	34.4
Lappi	101	51	50.5
Pirkanmaa	286	133	46.5
Pohjanmaa	102	43	42.2
Pohjois-Karjala	76	30	39.5
Pohjois-Pohjanmaa	195	95	48.7
Pohjois-Savo	124	46	37.1
Päijät-Häme	87	42	48.3
Satakunta	101	49	48.5
Uusimaa	742	369	49.7
Varsinais-Suomi	243	120	49.4

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste